

ROHU MAGAZINE

Partnership for a better future

ROHU 382

**ENTREPRENEURSHIP
EDUCATION**

ROHU 398

**MAKING TOURISM
A FULL-TIME JOB**

ROHU 406

**START FOR A
BETTER TOMORROW**

EDITORIAL

2 Working together!

FOCUS

4 Effective increase in employment in the cross-border area, through Priority Axis 3

6 Making tourism a full-time job

10 Youngsters say YES to entrepreneurship education

13 Working together for a better tomorrow

INTERVIEW

16 Mr. Marius Moș, Executive Director of the Department for Managing Projects with International Financing within Oradea City Hall and Mrs. Várhelyiné Szűcs Panka, Project Assistant on behalf of Körös-Maros Foundation for Rural Development and Eco-Agriculture in Hungary

ACTUAL

21 Programming process related info

Working together!

EN The opening of the European labour market has created significant opportunities both for those who seek a job that should meet their expectations, as well as for the entrepreneurs, who now have access to a much better trained and diversified pool of vocational resources. This brings an important contribution to supporting the development of communities in the European Union.

The digital age is shaping a new business environment, demanding a generation of entrepreneurs and employees who are familiarized with the modern labour market. The migration of the labour force within the cross-border area allows for the cover of the labour market needs and solves the challenges in terms of finding employment for the local available potential.

Projects financed from the Interreg V-A Romania-Hungary Programme bring real solutions for an effective increase in employment within the eligible area by strengthening the endogenous potential and supporting the development of entrepreneurial competence, by diversifying skills, creating opportunities such as networks and platforms established for synchronizing the supply with the demand side on the labour market, as well as by developing integrated strategies that contribute to the development of the business environment. All these joint measures lead to increased prosperity for the communities living in the cross-border area.

The partner countries, Romania and Hungary, discover together the benefits of cooperation in the field of labour market development and, implicitly, in the development of local economy, and the results achieved, as well as the common success registered, speak for themselves.

RO Deschiderea pieței europene a muncii a creat oportunități semnificative, atât pentru cei aflați în căutarea unui loc de muncă, care să corespundă așteptărilor lor, cât și pentru antreprenori, care au acum acces la un fond profesional mult mai pregătit și mai diversificat. Acest fapt are o contribuție importantă la sprijinirea dezvoltării comunităților din Uniunea Europeană.

Era digitală conturează un nou mediu de afaceri, care solicită o generație de antreprenori și angajați familiarizați cu piața modernă a muncii. Migrarea forței de muncă în zona transfrontalieră permite acoperirea cererii de pe piața muncii

și rezolvarea provocărilor în ceea ce privește încadrarea potențialului local disponibil.

Proiectele finanțate prin Programul Interreg V-A România-Ungaria aduc soluții concrete pentru creșterea eficientă a ocupării forței de muncă în aria eligibilă, prin consolidarea potențialului endogen și sprijinirea dezvoltării competenței antreprenoriale, prin diversificarea abilităților, crearea unor oportunități, de tipul unor rețele și platforme înființate în scopul sincronizării cererii și ofertei de pe piața muncii, precum și prin elaborarea unor strategii integrate, care contribuie la dezvoltarea mediului de afaceri. Toate aceste măsuri comune duc la sporirea prosperității comunităților din zona transfrontalieră.

Tările partenere, România și Ungaria, descoperă împreună beneficiile cooperării în domeniul dezvoltării pieței forței de muncă și, implicit, al îmbunătățirii economiei locale, iar rezultatele obținute și succesul comun vorbesc de la sine.

HU Az európai munkaerőpiac megnyitása fontos lehetőségeket teremtett mind az álláskeresők, mind pedig a vállalkozók számára, egýrészt a munkahellyel kapcsolatos elvárások teljesítésével, másrészt egy sokkal felkészültebb és sokoldalúbb szakmai tudásalaphoz való hozzáférés biztosításával. Ez jelentős mértékben

hozzájárult a közösségek fejlődésének támogatásához az Európai Unió területén.

A digitális korszak új üzleti környezetet teremt, amelyhez a vállalkozók és az alkalmazottak egy olyan nemzedékére van szükség, amely ismeri a modern munkaerőpiacot. A határmenti térségben a helyi erőforrások felhasználása szempontjából a munkaerő-migráció jelensége lehetővé teszi a kereslet lefedését és a kihívások megoldását is.

Az Interreg V-A România-Magyarország Program által finanszírozott projektek számos konkrét megoldást kínálnak a foglalkoztatás hatékony növelésére a támogatható területen a belső potenciál megerősítése, a vállalkozói készségek fejlesztésének támogatása, a képességek diverzifikálása, valamint olyan hálózatok és felületek létrehozása révén, amelyek lehetőséget teremtenek a munkaerőpiaci kínálat és kereslet összehangolására, továbbá, integrált stratégiák kidolgozásával is, amelyek hozzájárulnak az üzleti környezet fejlődéséhez. Mindezek a közös intézkedések növelik a határmenti térségen belül közösségek jólétét.

A partnerországok, Románia és Magyarország, együtt fedezik fel az együttműködés előnyeit a munkaerőpiac fejlesztése és közvetett módon a helyi gazdaság javítása terén, az elérte eredmények és a közös sikerek pedig önmagukért beszélnek.

Effective increase in employment in the cross-border area, through Priority Axis 3

EN Employment represents a key indicator in determining the economic development of a region. Therefore, strengthening cooperation among the local stakeholders in the labour market, stimulating the business environment and providing support to people to develop their skills and knowledge have become extremely important.

The projects receiving funding as part of the Interreg V-A Romania-Hungary Programme, through Priority Axis 3, "Improving employment and promoting cross-border labour mobility", Investment Priority 8/b, develop concrete solutions to meet these requirements.

Thus, in the frame of the third Open Call for project proposals, 18 projects are contracted, with an overall budget of more than 24.9 million EUR from the European Regional Development Fund, providing support to activities aimed at organizing job fairs and vocational trainings, exchange of good practices, knowledge transfer, preparation of integrated strategies and joint action plans, development of facilities to enable cross-border sales of local products, counselling and career orienteering, as well as actions to support entrepreneurial development. Also, the funds granted allow the construction or renovation of training centers and their endowment with furniture and IT equipment.

Due to these 18 cross-border projects, approximately 28,900 people have access to joint employment initiatives and to vocational training programs. This helps a great deal in improving the

integration of all members of society into the labor market and in providing them with equal access to education and better living conditions.

RO Ocuparea forței de muncă este un indicator-cheie în determinarea gradului de dezvoltare economică a unei regiuni. Consolidarea cooperării între actorii locali de pe piața forței de muncă, stimularea mediului de afaceri și oferirea de sprijin oamenilor pentru a-și dezvolta abilitățile și cunoștințele devin, aşadar, extrem de importante.

Proiectele finanțate în cadrul Programului Interreg V-A România-Ungaria, prin Axa Prioritară 3, "Îmbunătățirea ocupării forței de muncă și promovarea mobilității forței de muncă transfrontaliere", Prioritatea de investiții 8/b, dezvoltă soluții concrete pentru a răspunde acestor cerințe.

Astfel, prin cel de-al treilea Apel deschis, sunt contractate 18 proiecte, finanțate în total cu peste 24,9 milioane de euro din Fondul European de Dezvoltare Regională.

Acestea sprijină activități care vizează organizarea de târguri de locuri de muncă și instruire vocațională, schimb de bune practici, transfer de cunoștințe, pregătirea unor strategii integrate și a unor planuri comune de acțiune, dezvoltarea unor facilități care să permită vânzările transfrontaliere de produse locale, acțiuni de consiliere și orientare în carieră, precum și acțiuni de sprijin pentru dezvoltare antreprenorială. Totodată, fondurile alocate permit construirea sau renovarea unor

centre de instruire și dotarea lor cu

mobilier și echipament IT.

Grăție acestor 18 proiecte transfrontaliere, aproximativ 28.900 de persoane au acces la inițiative comune de ocupare a forței de muncă și la programe de instruire profesională. Această faptă are o contribuție importantă la o mai bună integrare a tuturor membrilor societății pe piața muncii și la accesul lor egal la educație și la condiții de viață mai bune.

HU A foglalkoztatás kulcsfotosságú mutató egy régió gazdasági fejlődésének meghatározásában, így rendkívül hangsúlyostá vált a munkaerőpiaci helyi szereplői közötti

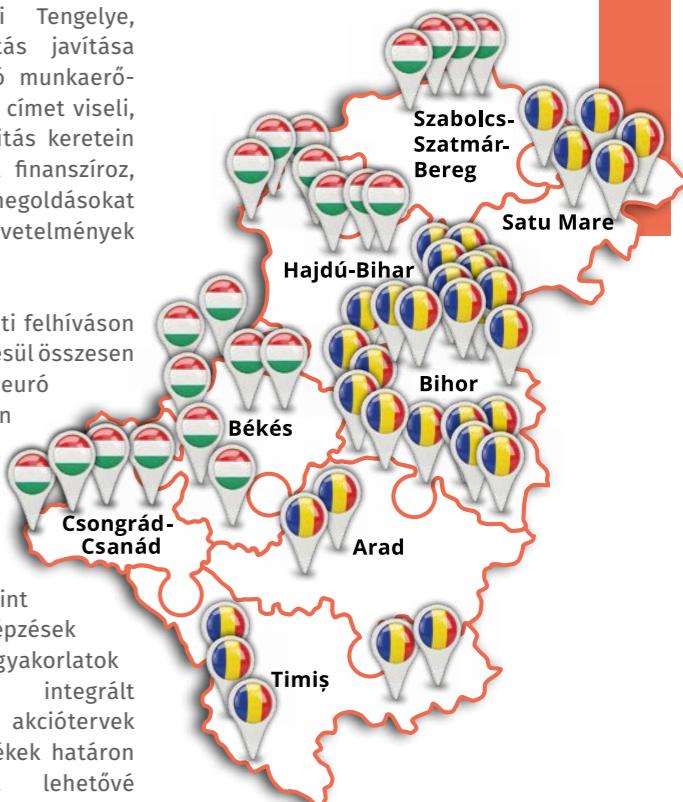

Az Interreg V-A România-Magyarország Program 3. Prioritási Tengelye, amely a "Foglalkoztatás javítása és a határokon átnyúló munkaerő-mobilitás előmozdítása" címet viseli, a 8/b. Beruházási prioritás keretein belül olyan projekteket finanszíroz, amelyek konkrét megoldásokat dolgoznak ki ezen követelmények teljesítésére.

A harmadik nyílt pályázati felhíváson keresztül 18 projekt részesül összesen több mint 24,9 millió euró értékű támogatásban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, megvalósításuk során pedig olyan tevékenységek kerülnek előtérbe, mint állásbörzék és szakképzések szervezése, jó gyakorlatok cseréje, tudásátadás, integrált stratégiák és közös akciótervez kidolgozása, helyi termékek határon átnyúló értékesítését lehetővé tévő létesítmények fejlesztése, pályaválasztási tanácsadás, valamint vállalkozói fejlesztések támogató kezdeményezések. Továbbá, a finanszírozási alap lehetővé teszi képzési központok építését vagy felújítását, illetve eszközökkel és bútorokkal történő berendezését is.

Ennek a 18, határon átnyúló projektnek köszönhetően meg-

közelítőleg 28.900 ember nyer hozzáférést közös foglalkoztatási kezdeményezésekhez és szakképzési programokhoz, nagyban hozzájárulva ezzel a társadalom összes tagjának munkaerőpiaci integrációs folyamatához, az oktatáshoz és jobb életkörülményekhez való egyenlő hozzáférés biztosításával.

Introducing: financed projects Investment priority 8/b – Third Open Call

Investment Priority 8/b

Priority Axis 3, "Improving employment and promoting cross-border labour mobility", Investment Priority 8/b

Basic statistics

54

Partners
cooperating

18

Contracted
projects

€

Total value of
24.94 million ERDF

28.892 people
participating
in joint local
employment initiatives
and trainings

Making tourism a full-time job

EN An interesting and exciting trip means not only just to tick the list of well-known tourist objectives, but also to discover the full potential of the place, including the beauty of the surroundings, as well as the quality of the services available at local level. A genuine support in achieving this objective is provided by the professionals working in the tourism sector, those people who make a holiday relaxing, yet worth remembering, filled with experience and unforgettable places.

Romania and Hungary both have a great tourism potential that has not been tapped yet, and this is the reason why six institutions in Bihor (Romania) and Hajdú-Bihar (Hungary) counties have joined their forces in order to create new opportunities.

Through the Interreg V-A Romania-Hungary Programme, the partners were able to attract ERDF grants amounting to more than 2.3 million EUR, in order to provide training and specialized courses in the tourism industry field for 1,020 persons, from the rural and urban environment; these people, as a result of the activities undertaken within the project, have acquired qualification certificates that allow them to work in tourism and in related fields.

"People from the rural environment with a high tourism potential chose training courses as travel guide agents, boarding house administrators, waiters, bartenders, chefs or carpenters. A higher demand from those living in the urban environment was registered for courses such as trainers,

photographers, hotel managers, wine stewards, pastry makers, florists, cultural centre employees. Those who have earned the qualification certificates are students, persons working in the public and the private sector, as well as job seekers", stated Mr. Gabriel Bonaciu, Project Manager for the Bihor Destination Management Agency, the Lead beneficiary of the project.

The vocational training of the applicants from the two counties requires the creation and operation of a cross-border polycentric network for training.

The project, which is still undergoing, has established three centres so far: the Training Centre for Human Resources in Tourism of the Bihor Destination Management Agency, the "Ars Ecumenica" Support Center for Training and Specialized Courses in Cultural Heritage and Tourism – Iosia (Oradea) and the "Episcopia Bihor" Indoor and Outdoor Vocational Training Centre.

On the other side of the border, in Hungary, the efforts have been directed, during the first phase, towards training 110 persons.

"Over a medium-term perspective, a support and training centre with almost 340 sq. m., named «Renaissance», will be established in a traditional brick building, where a kitchen for practical training courses and a sewing workshop will also become operational. The building reserved for educational purposes

will host a number of courses: wine steward - with 20 participants,

tailor (30 persons), chef-cook (20 persons), pastry chef (30 persons) and agricultural worker (10 persons)" reveals Mrs. Berencsi Zsuzsanna, Project Manager for the partner Körösszegapáti Orthodox Parish.

As part of the ForTour BHBB project, an integrated cross-border strategy for human resources management is

being developed, with the purpose of bringing specialized staff to the local tourism industry, in order to increase the attractiveness of tourist destinations in Bihor and Hajdú-Bihar.

Due to the project the six partners are able to bring their contribution through the experience earned in promoting employment oppor-

tunities in the tourism industry and its synergetic areas, such as HoReCa, culture, traditional arts and crafts, as well as to promote the local products and services and, implicitly, to stimulate cross-border tourism.

RO O călătorie interesantă și palpitantă nu înseamnă doar să bifăm o listă cu obiective turistice bine

cunoscute, ci să descoperim întregul potențial al locului, cuprinzând atât frumusețea împrejurimilor, cât și calitatea serviciilor oferite pe plan local. Un sprijin real în atingerea acestui obiectiv îl reprezintă profesioniștii care activează în industria turismului, oamenii care fac ca o vacanță să fie odihnitoare și totuși memorabilă, plină de experiențe și de locuri de neuitat.

Atât România, cât și Ungaria au un mare potențial turistic încă neexploatat, motiv pentru care sase instituții din județele Bihor (România) și Hajdú-Bihar (Ungaria) și-au unit forțele pentru a crea noi oportunități.

Partenerii au atras, prin Programul Interreg V-A România-Ungaria, fonduri nerambursabile din FEDR în valoare de peste 2,3 milioane de euro, pentru instruirea și specializarea în domeniul industriei turismului a 1.020 de persoane, provenite din mediul urban și rural, care, în urma activităților desfășurate în cadrul proiectului, au obținut certificate de calificare pentru a lucra în turism și în domeniile conexe.

"Persoanele din mediul rural cu potențial turistic ridicat au optat pentru cursurile de formare în domeniile

agent ghid de turism, administrator pensiune, ospătar, barman, bucătar sau tâmplar. O cerere mai mare din partea celor din mediul urban a fost pentru cursurile de formatori, de fotografi, antreprenori, directori de hotel, somelier, patiseri, floristi și referenți așezăminte culturale. Cei care au obținut certificate de calificare sunt studenți, persoane din domeniul public și privat, dar și persoane care intenționau să-și găsească un nou loc de muncă", spune domnul Gabriel Bonaciu, manager de proiect din partea Agenției de Management al Destinației Bihor, beneficiarul principal al proiectului.

Pentru pregătirea profesională a cursanților din cele două județe este necesară crearea și funcționarea unei retele policentrice transfrontaliere de instruire.

În cadrul proiectului, care este încă în curs de implementare, au fost înființate până acum trei centre: Centrul de Formare a Resurselor Umane în Domeniul Turismului al Agenției de Management al Destinației Bihor, Centrul Suport de Formare și Specializare pentru Patrimoniu și Turism "Ars Ecumenica" – Iosia (Oradea) și Centrul Indoor și Outdoor de Formare Profesională "Episcopia Bihor".

De cealaltă parte a graniței, în Ungaria, eforturile sunt îndreptate, în primă fază, spre instruirea a 110 persoane.

"Pe termen mediu, un centru de instruire și sprijin de aproape 340 mp, numit "Renaissance", va fi amenajat într-o clădire tradițională, din cărămidă, unde vor funcționa o bucătărie pentru practică și un

atelier de cusut. În clădirea destinată activităților educaționale se vor desfășura o serie de cursuri: somelier - cu participarea a 20 de persoane, croitor (30 de persoane), chef-bucătar (20 de persoane), cofetări-patiser (30 de persoane) și lucrător agricol (10 persoane)", dezvăluie doamna Berencsi Zsuzsanna, manager de proiect al partenerului Parohia Ortodoxă Körösszegapáti.

În cadrul proiectului ForTour BHBB se dezvoltă o strategie transfrontalieră integrată de management a resurselor umane, cu scopul de a sprijini cu personal specializat industria turistică locală, în vederea creșterii atractivității destinațiilor turistice din Bihor și Hajdú-Bihar.

Cei șase parteneri reușesc, grație acestui proiect, să contribuie,

prin experiența acumulată, la promovarea oportunităților de angajare în industria turismului și în domeniile sale sinergice, cum ar fi HoReCa, cultura, meșteșugurile tradiționale, precum și la promovarea produselor și a serviciilor locale și, implicit, la stimularea turismului transfrontalier.

HU Egy érdekes és izgalmas utazás nem csak a jól ismert turisztikai látványosságok meglátogatásának kipipálását, hanem a hely teljes potenciáljának, beleértve a környék szépségének és a helyben elérhető minőségi szolgáltatásoknak a felidezését is jelenti. E cél eléréséhez valódi támogatást nyújtanak az idegenforgalom területén dolgozó szakemberek, azok az emberek, akik pihentetővé és emlékezetessé, élményekben és felejthetetlen helyekben bővelkedővé teszik a nyaralást.

România și Magyarország egyaránt nagymértékű kiaknázatlan turisztikai potenciállal rendelkezik, ezért hat Hajdú-Bihar (Magyarország) és Bihar (România) megyei intézmény egysítette erejét, hogy új lehetőségeket teremtsen.

Az Interreg V-A România-Magyarország Programnak köszön-

hetően a partnerek vissza nem térítendő forrásokat hívtak le az ERFA-ból, amelyek összege meghaladja a 2,3 millió eurót, 1020 városi és vidéki származású személy idegenforgalmi képzésére és szakosodására. A résztvevők a projekt keretében megszereztek a megfelelő képesítést és oklevelet a turizmusban, valamint a kapcsolódó területeken való munkavégzéshez.

"A nagy turisztikai potenciállal rendelkező vidékről származó résztvevők az idegenvezető, panzió adminisztrátor, pincér, csapos, szakács vagy asztalos képzések közül választottak. A városi környezetben

Körösszegapáti Ortodox Paróquia projektmenedzsere.

A ForTour BHBB (A határon átnyúló policentrikus képzési és támogatási hálózat létrehozása és fejlesztése az idegenforgalmi és iparművészeti szolgáltatások minőségének javítása érdekében Bihar és Hajdú-Bihar megyékben) projekt keretében integrált, határon menti humánerőforrás-gazdálkodási stratégiát dolgoztak ki annak érdekében, hogy szakképzett személyzettel lássák el a helyi turisztikai ipart, ezáltal növelve a Bihar és Hajdú-Bihar megyei turisztikai célpontok vonzerejét.

Ennek a projektnek köszönhetően, a turizmusban és kapcsolódó területein, például a vendéglátóiparban, a kultúrában, a hagyományos kézművességen és a helyi termékek szolgáltatások népszerűsítésében szerzett tapasztalatain keresztül a hat partner hozzájárul a foglalkoztatási lehetőségek előmozdításához és implicit módon a határon menti turizmus felpezsdítéséhez.

ROHU 398

ERDF Contribution (EUR)	2,310,389.91
Lead beneficiary	Bihor Destination Management Agency (Romania)
Project partners	Körösszegapáti Orthodox Parish (Hungary) Roman Catholic Bishopric of Oradea (Romania) Reformed Parish Bihor Episcopate (Romania) Orthodox Parish Iosia-Nord (Romania) Izbuc Monastery (Romania)

Youngsters say YES to entrepreneurship education

EN Career success represents an attractive outlook for the youngsters in the eligible area; however, the road to this type of success is sometimes paved with challenges that may only be overcome through perseverance and ongoing personal and professional development.

The YES project (Youth Entrepreneurship Support), financed from the Interreg V-A Romania-Hungary Programme, implemented by the Association of Business Promotion in Romania (APPAR) as main beneficiary, in partnership with the Revita Foundation from Hungary, has come up to support young people by promoting entrepreneurship, thus contributing to an improvement in the employment rate in the cross-border area.

Due to this project, the future entrepreneurs have benefited from a professional mentorship focused on developing skills and applying the acquired knowledge in independent activities, while the teachers received methodological guidance on how to efficiently tackle the training tools in the entrepreneurial field.

"We have tried to promote the importance of skills development, both entrepreneurial and professional. We consider that it is highly important for the youngsters to understand that they will only achieve happiness in life if they do something with pleasure and passion. For this, they need personal development and self-confidence" stated Mr. Gönczi József, the President

of the Association of Business Promotion in Romania.

Within the project, 100 students, 50-50 each from Romania and Hungary, took an e-learning course in the field of entrepreneurship, which was based on simulations and case studies. Three bootcamp events were organized on this occasion: one in Romanian (with 40 participants), one in Hungarian (with 40 students registered as participants) and one in English (with 20 students). The event ended with a competition of ideas and business plans.

"Perseverance, systematic planning, networking, self-confidence: these are not only the marks of a successful entrepreneur, but also of an extremely effective employee: such qualities provide the young people with an armour against unemployment.

Creating a vocational pool that the schools should rely on makes this initiative replicable and may provide benefits to more persons. Our tools help young adults become business owners or employees that have the potential to become entrepreneurs later on", added Mrs. Prókai Orsolya, member of the Management Board of the Revita Foundation.

The partnership based on cooperation among organizations whose interests, know-how and competence are relevant in this field led to a successful implementation of this project. By drafting an integrated strategy for development, a foundation was built for the future specific activities aimed at the improvement of the labour market.

RO Succesul în carieră e o perspectivă atractivă pentru tinerii din aria eligibilă, dar drumul către succes

este deseori pavat cu provocări care pot fi depășite cu bine doar prin perseverență, dublată de dezvoltare personală și profesională continuă.

Proiectul YES (Youth Entrepreneurship Support), finanțat prin Programul Interreg V-A România - Ungaria, implementat de Asociația Pentru Promovarea Afacerilor în România (APPAR) în calitate de beneficiar principal, în parteneriat cu Fundația Revita din Ungaria, a venit în sprijinul tinerilor prin promovarea antreprenorialului, contribuind astfel la creșterea ocupării forței de muncă în zona transfrontalieră.

Datorită proiectului, viitorii întreprinzători au beneficiat de mentorat profesionist în dezvoltarea și aplicarea abilităților antreprenoriale în activități independente, iar profesorii au primit îndrumări metodologice

referitoare la abordarea eficientă a instrumentelor de formare a antreprenorialului.

"Am încercat să promovăm importanța dezvoltării competențelor, atât antreprenoriale, cât și profesionale. Considerăm că este foarte important ca tinerii să înțeleagă că vor fi fericiti în viață doar dacă vor face ceva cu pasiune și cu placere. Pentru acest lucru este nevoie de dezvoltare personală și de încredere în sine", a declarat domnul Gönczi József, președintele Asociației pentru Promovarea Afacerilor în România.

În cadrul proiectului, 100 de elevi, câte 50-50 din România și din Ungaria, au parcurs un curs e-learning în domeniul antreprenoriatului, care a avut la bază simulări și studii de caz. Trei evenimente de tip bootcamp au fost organizate cu acest prilej: unul în limba română (cu participarea a 40 de elevi), unul în limba maghiară (cu 40 de elevi) și unul în limba engleză (cu 20 de elevi). Evenimentul s-a încheiat cu un concurs de idei și de planuri de afaceri.

"Persistență, planificare sistematică, networking, încredere în sine, acestea nu sunt doar atribute ale unui antreprenor de succes, ci și ale unui angajat extrem de eficient.

Astfel de calități oferă tinerilor o armură împotriva șomajului. Crearea unui fond profesional pe care școlile se pot baza face inițiativa replicabilă și poate aduce beneficii mai multor persoane. Instrumentele noastre ajută tinerii adulți să devină proprietari de afaceri sau angajați cu potențialul de a deveni antreprenori mai târziu", adaugă doamna Prókai Orsolya, membru în Consiliul de Administrație al Fundației Revita.

Parteneriatul bazat pe cooperarea unor organizații ale căror interese, expertiză și competențe sunt relevante în domeniul a garantat implementarea cu succes a proiectului. Prin elaborarea unei strategii

integrate de dezvoltare s-a creat o bază pentru viitoarele acțiuni specifice, care vizează îmbunătățirea pieței de muncă.

HU Egy karrier vonzó kilátás a támogatható területen élő fiatalok számára, de a sikerhez vezető út gyakran olyan kihívásokkal van kikövezve, amelyeket csak a személyes és szakmai fejlődéssel megerősített kitartással lehet sikeresen leküzdni.

Az Interreg V-A România-Magyarország Program által finanszírozott YES (Youth Entrepreneurship Support/Vállalkozói Támogatás Fiatalok Számára) projekt, amelyet a Romániai Vállalkozásokért Egyesület (Asociația Pentru Promovarea Afacerilor în România), mint vezető kedvezményezett, a magyarországi Revita Alapítvánnyal partnerségen valósított meg, a fiatalok támogatását célozta meg a vállalkozói szellem kialakításában, hozzájárulva ezáltal a határ menti térség foglalkoztatottságának növeléséhez.

három bootcamp típusú egynapos képzést is szerveztek: egyet románul (40 diák részvételével), egyet magyarul (40 diák részvételével) és egyet angolul (22 diák részvételével). A rendezvény ötletek és üzleti tervezés versenyével zártult.

"Kitartás, szisztematikus tervezés, hálózatépítés, önbizalom: ezek nemcsak a sikeres vállalkozó, hanem a rendkívül hatékony munkavállaló ismertetőjei; ezekatulajdonságok védtőpajzsot nyújtanak a fiataloknak a munkanélküliség ellen. Ha egy olyan szakmai alapot hozunk létre, amelyre az iskolák támaszkodhatnak, a kezdeményezés megismételhetővé válik és több embernek képes előnyöket biztosítani. Eszközeink segítenek abban, hogy a fiatal felnőttek vállalkozókká vagy olyan munkavállalókká váljanak, akik esetleg később önálló vállalkozók lehetnek" - teszi hozzá Prókai Orsolya, a Revita Alapítvány Igazgatónak tagja.

Ez a partnerkapcsolat olyan szervezetek együttműködésén alapul, amelyek érdeklődési köre, szakértelme és kompetenciája releváns egy adott szakterületen, ezáltal is biztosítva a projekt sikeres kivitelezését. Az integrált fejlesztési stratégia kidolgozása alapot teremtett a munkaerőpiac javítását célzó jövőbeni konkrét intézkedésekhez.

ROHU 382

ERDF Contribution (EUR)
249,478.82
Lead beneficiary
Association of Business Promotion in Romania (Romania)
Project partners
Revita Foundation (Hungary)

Working together for a better tomorrow

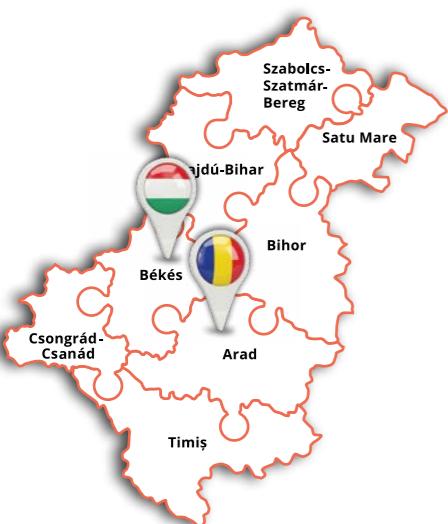

EN Finding specialized and available workforce has always been a challenge for the companies operating in the eligible area of the Interreg V-A Romania-Hungary Programme. However, cross-border mobility may have a significant contribution to the creation of some reliable and sustainable solutions

in order to improve the employment rate.

signed a cooperation agreement, with the purpose of attracting ERDF funds for projects that support this approach.

The Békés County Foundation for Enterprise Development and the Arad Chamber of Commerce, Industry and Agriculture have joined their forces to

implement a project, whose purpose is to improve cooperation among entrepreneurs from the border area, in order to identify a number of solutions for the development of businesses. Cooperation among companies has led to a better understanding of the labour market needs in the cross-border area and to the creation of jobs for the inhabitants of both counties.

"The project creates sustainable values as an answer to the employment issues in the region. These include the creation of a joint database providing up-to-date information in terms of supply and demand from investors, that is made available free of charge to everyone, a comparative analysis of the labour market and a comparative analysis of modern infrastructure. The professional events of the project provide customized benefits and values to the target groups. Useful information is transmitted through these programmes and counselling is also available" reveals Mr. Szász Zsolt, Director of the Békés County Foundation for Enterprise Development.

Through the "CROSSGROWING" project, the foundation's office taking up an area of around 200 sq. m.

was refurbished and equipped with new pieces of furniture. Technical devices, such as cooling, heating and cleaning equipment, as well as special tents for events such as job fairs, were purchased as part of the project. The partners claim that next year there will be 35 professional events organized in Romania and Hungary, dedicated to entrepreneurs and inhabitants in the two counties who are actively seeking for a job.

"All the activities contribute to an improvement of employment rate and, for this reason, we can state that this is more than a usual job fair. The services that we provide are spread across a number of sectors, starting from the creation of a database for investments, all the way to organizing professional events, and these actions are meant to increase the economic capacity of the cross-border area", confirms Mr. Radu Mătiuț, Project Manager for the Arad Chamber of Commerce, Industry and Agriculture.

He reckons that the cross-border area needs a closer economic cooperation and this is the very reason why the database targeting the entrepreneurs has been created. The project, which is still under implementation, has involved no less than 5,200 persons.

The two partner organizations have already cooperated before and the history of their collaboration is a fruitful one, due to the professionalism, readiness and seriousness proven in the work delivered so far.

RO Forța de muncă specializată și disponibilă a fost întotdeauna o provocare pentru companiile care își desfășoară activitatea în aria eligibilă a Programului Interreg V-A România-Ungaria. Mobilitatea transfrontalieră însă, poate contribui semnificativ la crearea unor soluții fiabile și durabile

pentru a îmbunătăți rata ocupării forței de muncă.

Înțelegând că premsa dezvoltării economice a unei regiuni constă în crearea unor noi oportunități, două entități din județele Békés (Ungaria) și Arad (România), au semnat un acord de colaborare, cu scopul de a atrage fonduri din FEDR pentru proiecte care sprijină acest demers.

Fundația Județeană pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Békés și Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Arad și-au unit forțele pentru a pune în aplicare un proiect, care are ca scop creșterea cooperării dintre antreprenorii din zona de graniță, în vederea identificării unor soluții de dezvoltare a afacerilor. Colaborarea dintre companii a condus la o înțelegere mai bună a nevoilor de pe piață muncii din zona transfrontalieră și la crearea de locuri de muncă pentru locuitorii din ambele județe.

"Proiectul creează valori durabile, care răspunsă la problemele de ocupare a forței de muncă din regiune. Acestea includ dezvoltarea unei baze de date comune prin care sunt furnizate informații actualizate cu privire la domeniile și datele de investiții, care este disponibilă tuturor gratuit, o analiză comparativă a pieței muncii și a infrastructurii moderne. Evenimentele profesionale ale proiectelor oferă beneficii și valori personalizate pentru grupurile țintă. Informațiile utile sunt transmise prin intermediul programelor, iar consilierea este, de asemenea, posibilă", dezvăluie domnul Szász Zsolt, directorul Fundației Județene pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Békés.

Prin proiectul "CROSSGROWING", biroul fundației, care ocupă o suprafață de circa 200 mp, a fost renovat și dotat cu mobilier nou. Echipamente tehnice, de răcire, încălzire și curățare, inclusiv corturi speciale pentru evenimente de tip

bursă locurilor de muncă, au fost achiziționate în cadrul proiectului. Anul viitor, spun partenerii, vor avea loc 35 de evenimente profesionale în România și Ungaria, dedicate antreprenorilor și locuitorilor celor două județe care sunt în căutarea unor locuri de muncă.

"Toate activitățile contribuie la îmbunătățirea creșterii ocupării forței de muncă și, din acest considerent, putem spune că este mai mult decât o bursă a locurilor de muncă. Serviciile pe care le oferim se intind pe mai multe ramuri, începând de la crearea unei baze de date pentru investiții, până la organizarea de evenimente profesionale, toate pentru a crește capacitatea economică a zonei de frontieră", confirmă domnul Radu Mătiuț, manager de proiect în cadrul Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Arad.

Domnia sa consideră că în regiunea de frontieră este nevoie de o cooperare economică mai strânsă,

acesta fiind și motivul pentru care a fost creată baza de date destinată antreprenorilor. În cadrul proiectului, care este în derulare, au fost implicate nu mai puțin de 5.200 de persoane.

Cele două entități partenere nu se află la prima colaborare, istoricul cooperării fiind unul fructuos, datorită profesionalismului, promptitudinii și seriozității în munca de până acum.

HU A megfelelő szakmai végzettséggel és rendelkezésre álló munkaerő megtalálása mindenki kihívást jelentett az Interreg V-A România-Magyarország Program támogatható területén működő vállalatok számára. A határon átnyúló mobilitás azonban jelentős mértékben hozzájárulhat a foglalkoztatás növelését szolgáló megbízható és fenntartható megoldások létrehozásához.

Szem előtt tartva azt, hogy egy régió gazdasági fejlődésének előfeltétele az új lehetőségek megteremtése, egy Békés (Magyarország) és egy Arad (România) megyei szervezet együttműködési megállapodást írt alá ERFA-források lehívása céljából az új lehetőségek megteremtését és megsokszorozását támogató projektek megvalósításához.

A Békés Megyeért Vállalkozásfejlesztési Alapítvány és az Arad Megyei Kereskedelmi-, Mezőgazdasági- és Iparkamara egy olyan projekt megvalósítása érdekében fogott össze amelynek célja a határmenti térség vállalkozói közötti együttműködés erősítése, a számukra elérhető vállalkozásfejlesztési megoldások beazonosítása érdekében. A vállalatok közötti együttműködés eredményeként az érintettek könnyebben felmérték a határmenti térség munkaerőpiaci igényeit, és munkahelyeket teremtettek mindkét megye lakói számára.

"A projekt fenntartható értékeket teremt megoldásként a régió foglalkoztatási problémáira. Ide tartozik egy adatbázis létrehozása a befektetői kereslet és kínálat célcsoportja számára, amely mindenki számára ingyenesen elérhető lesz, valamint a munkaerőpiac és a modern infrastruktúra összehasonlító elemzése is. A projekt szakmai rendezvényei személyre szabott előnyökkel és értékeket kínálnak a célcsoportok számára. A programok révén hasznos információkat továbbítanak, valamint a tanácsadás is lehetséges" - nyilatkozza Szász Zsolt, a Békés Megyeért Vállalkozásfejlesztési Alapítvány igazgatója.

A "CROSSGROWING" projekt révén felújították és új bútorokkal rendezték be az Alapítvány mintegy 200 négyzetméteres irodáját. A projekt részeként műszaki, hűtő-, fűtő- és tisztítóberendezések vásároltak,

illetve speciális sátrakat az Állásbörze rendezvényeihez. Jövőre - a partnerek elmondása alapján - Romániában és Magyarországon összesen 35 szakmai rendezvény kerül megszervezésre, amelyeket a két megye vállalkozóinak és álláskereső lakosainak szentelnek.

"Minden tevékenység hozzájárul a foglalkoztatás növeléséhez, ezért kijelenthetjük, hogy ez több mint egy állásbörze. Az általunk kínált szolgáltatások a befektetési adatbázis létrehozásától a szakmai rendezvények megszervezéséig több ágazatra is kiterjednek, mindezt a határmenti térség gazdasági kapacitásának növelése érdekében tesszük" - egészít ki Radu Mătiuț, az Arad Megyei Kereskedelmi-, Mezőgazdasági- és Iparkamara projektmenedzsere, aki úgy véli, hogy szorosabb gazdasági együttműködésre lenne szükség a határmenti régióban, ezért is jött létre a vállalkozóknak szóló adatbázis.

A folyamatban lévő projektben nem kevesebb, mint 5200 személy vett részt.

A két partnercég nem először működik együtt, az együttműködésük az eddig közös munka professionalizmusának, hatékony-ságának és komolyúságának köszönhetően sikeres.

ROHU 406

ERDF Contribution (EUR)	956,899.40
Lead beneficiary	Békés County Foundation for Enterprise Development (Hungary)
Project partner	Chamber of Commerce, Industry and Agriculture of Arad (Romania)

INTERVIEW WITH MR. MARIUS MOŞ, EXECUTIVE DIRECTOR OF THE DEPARTMENT FOR MANAGING PROJECTS WITH INTERNATIONAL FINANCING WITHIN ORADEA CITY HALL, AND MRS. VÁRHELYINÉ SZŰCS PANKA, PROJECT ASSISTANT ON BEHALF OF KÖRÖS-MAROS FOUNDATION FOR RURAL DEVELOPMENT AND ECO-AGRICULTURE IN HUNGARY

“Cross-border cooperation has a strong impact on employment policies”

EN The development of entrepreneurial and vocational skills is paramount for young people in the modern society. Two projects funded from the Interreg V-A Romania-Hungary Programme prove how important cross-border cooperation is in terms of employment.

How important is the contribution of the Interreg V-A Romania-Hungary Programme in terms of increasing employment and labour mobility in the region, given the projects financed within such domain?

Marius Moş: Some genuine shortcomings have been identified in the area of interest of our project, consisting of a low level of entrepreneurial skills, which lead to a low rate of employment. Project ROHU 421, “CBC-EMPLOYMENT”, includes initiatives for employment and training on both sides of the border, as well as initiatives to develop entrepreneurial and employment infrastructure. By funding this project, the Interreg V-A Romania-Hungary Programme contributes to the process of ensuring conditions for quality entrepreneurial facilities and infrastructures, to the creation, at cross-border level, of basic synergies for an integrated approach of entrepreneurship and employment services, to the appropriate endowment of the infrastructures for a variety of needs, stimulating the exchange of experiences in various areas, as well as to the sustainability and complementarity of cross-border labor markets.

In the frame of project ROHU 380, two specialized centers for the education and counselling of adults and marginalized job seekers are being built and equipped. Please describe the results you have achieved so far and explain how they contribute to increasing the overall quality of life in the border region.

Várhelyiné Szűcs Panka: As part of “Verba Docent” project, we have implemented on-the-spot training courses in order to enhance long-term employment of the workforce. An Educational and Social Centre containing a public housing unit was built in Gyulavári, the same location where our training programmes have already been organized throughout 2021. Among the participants of the 11 different courses, that have been delivered so far, 185 persons have successfully graduated from the programme. The courses provide theoretical knowledge mainly in the agricultural sector, as this is relevant for the region. We have also organized internship programmes for them with the local companies. Through these courses, we aimed at filling in vacancies of the companies operating in the region, and some of the learners immediately received a job at the very company where they had their internship. Throughout some other training courses, the participants have received the opportunity to develop their skills: the disadvantaged persons, who had been hired in areas of work that they did not match with, were able to improve their ability to cover the job requirements, through the development of language skills (Romanian and English), as well as IT and entrepreneurial skills,

and they were also supported in finding employment. The leader of our consortium from Arad, the Excelsior Association, by establishing a recreational sports hall, was able to implement training programmes related to a healthy life-style (such as physical therapy and recovery, home-based care etc.)

Project ROHU-421 aims to develop entrepreneurial infrastructure. Specifically, what are the results to be obtained following the implementation of this project?

Marius Moş: The aim of “CBC-EMPLOYMENT” project is to contribute to the increase of the employment level in Oradea (Bihor County, Romania) and in Hajdú-Bihar County, Hungary via an improved access to labour market for people. Following the implementation of the project, the Piata Cetate entrepreneurship Centre with multiple functions shall be established in Oradea: besides the 2 training rooms, it will also have a public dining area for preparing and serving food products, a marketplace area for retailing vegetables and fruits as well as non-food products, general retail stores and others. Due to procuring a caravan of 4 food-trucks, meant to promote traditional food products from various areas of Bihor County, a Mobile Center for supporting local producers from Bihor County is established. On the Hungarian side of the border, by developing the existing infrastructure in the meat-processing industry – more specifically by modernizing a butcher’s shop and a slaughterhouse - a Center for Inclusive

Entrepreneurship has been established in HajdúBöszörök. The purpose of these actions is to raise awareness among the population towards the traditional specific values in the project implementation area, to preserve and become aware of the cultural, gastronomic and arts-and-crafts related traditions and to promote the use of local products and services.

ROHU 380 project supports the organization of a series of adult courses and job fairs. In which of the topics addressed by these courses the participants have been more interested and what was the impact of the events organized on the labour market in the cross-border area?

Várhelyiné Szűcs Panka: The places available for agricultural tractor driver and lift truck operator training courses were occupied in a snapshot and, once the certificates were issued, the jobseekers, mainly men, were able to find employment immediately. However, the courses for operating tractors were also attended by women, who acquired their driving license for this type of vehicle. Once the advanced level courses for farmers and company management skills are completed, the members of the target group may start establishing their own businesses with more courage. A number of training providers for adults and employment agencies were contacted, so recruitment for our courses, as well as for the three job fairs that have been organized so far has been successful. The job fairs were also attended by the representatives

of the local businesses in the region, in the micro-region and from Romania. By creating a multi-language platform for the online job-searching, we wish to expand these opportunities for companies operating in the border area, mainly for the Békés, Csongrád-Csanád, Arad and Timiș counties, as well as for the potential job-seekers in the region.

How does your project support employment-friendly growth in the cross-border context?

Marius Moş: Cross-border cooperation and its positive benefits are recognized and promoted by all relevant strategies on territorial cohesion at European level, as well as at the level of Romania and Hungary, allowing the communities to turn the border into an opportunity for development. Starting from this approach, our project aims to promote the improvement of cross-border entrepreneurial skills and increase employment with the aid of thematic training sessions and some other local employment initiatives, by creating proper infrastructures that are to be developed in Oradea, Bihor county and in HajdúBöszörök. The experience of each of the partners in the entrepreneurial sector and in the employment field will create a genuine transfer of know-how to be translated in best practice examples. The actions included in the project may create new jobs, more people may get involved on the labour market, which can lead in turn to lowering the unemployment rate in the areas that the project focuses upon. Besides the improvements brought

to the cross-border employment rate, these actions will also bring an important contribution to the horizontal principle of sustainable development, and inclusive growth and to increasing accessibility for the disadvantaged groups and territorial attractiveness of these areas. All the above underline the effectiveness of cross-border cooperation due to the beneficial impact on entrepreneurial and employment policies.

How did you come to the idea of developing a joint cross-border brand to promote local products? What kind of companies you wish to attract and which would be the expected impact of this approach, at local and regional level?

Várhelyiné Szűcs Panka: Similar brands are already available in Hungary, mainly in order to promote local products. However, we would like to design and use a joint cross-border brand for products in order to provide a common image for the companies, farmers, craftsmen who join our initiative for the fairs and virtual marketplaces. Together with our consortium partner, we are looking for small and medium-sized enterprises and producers operating in the region, by using relations established during our previous activities and by recruiting them with the help of social networks.

RO Dezvoltarea competențelor profesionale și antreprenoriale este vitală pentru tinerii din societatea modernă. Două proiecte finanțate prin Programul Interreg V-A România-Ungaria dovedesc cât de importantă este cooperarea

transfrontalieră în domeniul ocupării forței de muncă.

Cât de importantă este contribuția Programului Interreg V-A România-Ungaria la creșterea ocupării și mobilității forței de muncă în regiune, având în vedere finanțarea de proiecte care vizează acest domeniu?

Marius Moș: În zona de interes a proiectului nostru au fost constatate deficiențe reale, constând în nivelul scăzut al abilităților antreprenoriale, care duc la o rată scăzută a ocupării forței de muncă. Proiectul ROHU 421 "CBC-EMPLOYMENT" include atât inițiative de ocupare a forței de muncă și instruire pe ambele părți ale frontierei, cât și inițiative constând în dezvoltarea infrastructurii antreprenoriale și de ocupare a forței de muncă. Prin finanțarea acestui proiect, Programul Interreg V-A România-Ungaria contribuie la asigurarea condițiilor privind accesul la facilități și infrastructuri antreprenoriale pentru ocuparea forței de muncă bazate pe calitate, la crearea de sinergii de bază pentru o găndire integrată a serviciilor antreprenoriale și de ocupare a forței de muncă la nivel transfrontalier, la dotarea corespunzătoare a infrastructurilor pentru o diversitate de nevoi, stimulând schimbul de experiențe în diferite domenii, precum și la asigurarea durabilității și a complementarității piețelor forței de muncă transfrontaliere.

În cadrul proiectului ROHU 380, sunt construite și dotate două centre specializate pentru educarea și consilierea adulților și a persoanelor marginalizate aflate în căutare de locuri de muncă. Vă rugăm să descrieți rezultatele obținute până acum și să explicați modul în care acestea contribuie la creșterea calității vieții în regiunea de frontieră.

Várhelyiné Szűcs Panka: Ca parte a proiectului "Verba Docent", am inițiat și am desfășurat cursuri la fața locului pentru a crește gradul de ocupare a forței de muncă pe termen lung. Un Centru Social Educațional și o clădire de locuințe sociale au fost amenajate în Gyulavári,

locul unde s-au desfășurat deja cursurile noastre de formare în 2021. Dintre participanții la cele 11 cursuri diferite, susținute până în prezent, 185 de persoane au încheiat formarea cu succes. Cursurile oferă în principal cunoștințe teoretice în sectorul agricol, acesta fiind un domeniu important în regiune și, de asemenea, punem la dispoziție posibilitatea de organizare a practicii profesionale la companiile locale. Prin aceste cursuri, am dorit să vizăm posturile vacante ale companiilor care operează în zonă, iar unii dintre participanți au obținut imediat un loc de muncă chiar la compania unde au făcut practica. În cadrul altor cursuri, participanții au avut posibilitatea de a-și dezvolta abilitățile, iar persoanele defavorizate, angajate în domenii inadecvate, prin dezvoltarea cunoștințelor lingvistice (limba română și engleză) precum și a cunoștințelor în domeniul IT și al antreprenoriatului, și-au putut îmbunătăți capacitatea de a acoperi cerințele postului, respectiv, au fost sprijinite în găsirea unui loc de muncă. Liderul consorțiului nostru din Arad, Asociația Excelsior, prin înființarea unei săli de sporturi recreative, a implementat cursuri de formare legate de un stil de viață sănătos (precum recuperare sporтивă, îngrijirea la domiciliu etc.)

Proiectul ROHU 421 urmărește dezvoltarea infrastructurii antreprenoriale. Concret, ce rezultate sunt vizate, urmăriți implementării proiectului?

Marius Moș: Obiectivul proiectului CBC-EMPLOYMENT constă în sprijinirea creșterii ocupării forței de muncă în zonele orașelor Oradea, din județul Bihor (România), respectiv Hajdú-Bihar (Ungaria), prin îmbunătățirea accesibilității persoanelor la piața muncii. În urma implementării proiectului se înființează Centrul Antreprenorial Piața Cetate din Oradea, care va avea multiple funcții: pe lângă 2 săli de cursuri, va dispune și de o zonă de alimentație publică pentru preparare și servire, hală de legume fructe, hală pentru produse nealimentare, spații comerciale, și altele și se realizează Centrul Mobil pentru Sprijinirea Producătorilor

Locali din Județul Bihor, materializat prin achiziționarea a 4 rulote food-trucks, menite să promoveze produse alimentare tradiționale din diferite zone ale județului Bihor. Pe partea ungăra, ia naștere Centrul pentru Antreprenoriat Incluziv din Hajdú-Bihar, prin dezvoltarea infrastructurii existente a industriei procesării cǎrnii, mai exact prin modernizarea unei măcelării și al unui abator. Scopul acțiunilor este de a sensibiliza populația cu privire la valoările tradiționale specifice din aria proiectului, de a conserva și de a conștientiza tradițiile culturale, gastronomice și meșteșugărești, de a stimula promovarea utilizării produselor și serviciilor locale.

Prin proiectul ROHU 380 sunt organizate o serie de cursuri pentru adulți, precum și târguri de locuri de muncă. Care dintre tematicile adresate de cursuri s-au bucurat de cel mai mare interes și care a fost impactul evenimentelor organizate asupra pieței muncii din zona transfrontalieră?

Várhelyiné Szűcs Panka: Locurile pentru cursurile de conducător tractor agricol și de operator motostivitor au fost ocupate imediat, iar cu certificatele obținute, persoanele, în principal bărbați, care erau în căutarea unui loc de muncă, s-au putut angaja de îndată. Însă, de exemplu, la cursul de tractorist au participat și femei, care au obținut un permis de conducere pentru tractor. Finalizând cursurile de formare avansată pentru fermieri și noțiuni de gestiunea întreprinderii, membrii grupului țintă pot începe cu mai mult curaj înființarea propriei afaceri. Au fost contactate mai multe instituții de formare pentru adulți și centre de ocupare a forței de muncă, astfel încât recrutarea, atât pentru cursurile noastre, cât și pentru cele trei târguri de locuri de muncă organizate până acum, a avut succes. La târgurile de locuri de muncă au venit și reprezentanții afacerilor din regiune, din microregiune și din România. Prin crearea unei platforme multilingve de căutare de locuri de muncă online, dorim să extindem oportunitățile atât pentru

companii care operează în regiunea de frontieră, în principal în județele Békés, Csongrád-Csanád, Arad și Timiș, cât și pentru potențialii solicitanți de locuri de muncă din zona respectivă.

Cum susține proiectul dumneavoastră creșterea eficientă a ocupării forței de muncă în context transfrontalier?

Marius Moș: Cooperarea transfrontalieră și beneficiile sale pozitive sunt recunoscute și promovate de toate strategiile relevante privind coeziunea teritorială, atât la nivel european, cât și la nivelul României și Ungariei, permitând comunităților să transforme frontieră într-o posibilitate pentru dezvoltare. Pornind de la această abordare, proiectul nostru își propune să promoveze îmbunătățirea abilităților antreprenoriale transfrontaliere și a ratei de ocupare a forței de muncă cu ajutorul instruirilor tematici și al altor inițiative locale de angajare, creând infrastructuri adecvate, care vor fi dezvoltate în Oradea, județul Bihor, și Hajdú-Bihar.

Experiența fiecăruia partener în domeniul antreprenorial și al ocupării forței de muncă va crea un transfer real de know-how, care se va concretiza în exemple de bune practici. Prin acțiunile prevăzute de proiect, pot fi create noi locuri de muncă, mai mulți oameni pot fi implicați pe piața muncii, ceea ce poate duce la scăderea ratei șomajului în zonele în care se concentrează proiectul. Pe lângă îmbunătățirea ratei de ocupare transfrontaliere, acțiunile vor aduce o contribuție importantă la principiul orizontal al dezvoltării durabile, sprijinind dezvoltarea inclusivă și creșterea accesibilității grupurilor defavorizate și crescând atractivitatea teritorială a acestor zone. Toate cele enumerate mai sus subliniază eficiența cooperării transfrontaliere datorită impactului benefic asupra politiciei antreprenoriale și de ocupare a forței de muncă.

Cum s-a născut ideea dezvoltării unei mărci transfrontaliere comune pentru promovarea produselor locale? Ce fel

de întreprinderi dorîți să atrageți și care este impactul așteptat al acestui demers la nivel local și regional?

Várhelyiné Szűcs Panka: Mărci similare funcționează deja în Ungaria, în principal pentru a promova produsele locale. Noi însă am dorit să creăm și să utilizăm o marcă transfrontalieră comună de produse și, prin aceasta, desigur, să oferim la târgurile și piețele virtuale o imagine comună pentru companiile, fermierii, meșteșugarii care nu se alătură. Împreună cu partenerul nostru de consorțiu, căutăm întreprinderi mici și mijlocii și producători care operează în regiune, folosind relațiile stabilite în timpul activităților noastre anterioare și recrutând prin intermediul rețelelor sociale.

HU A szakmai és vállalkozói készségek fejlesztése létfontosságú a modern társadalom fiatal generációja számára. Kérjük, mutassa be az eddig elérte eredményeket, és azt, hogy ezek mennyiben járulnak hozzá a határmenti régióban élő állampolgárok életminőségének javításához.

szükséges vállalkozói lehetőségekhez és infrastrukturához való hozzáférési feltételek biztosításához, a határon átívelő vállalkozói és foglalkoztatási szolgáltatások egységes struktúrájához szükséges alapvető szinergiák megteremtéséhez, az infrastruktúra megfelelő eszközökkel történő ellátásához, mely így képesével válik a különböző igények kielégítésére ezáltal elősegíti a különböző területeken szerzett tapasztalatok cseréjét, valamint hozzájárul a határon átnyúló munkaerőpiacok fenntarthatóságának és egymást kiegészítő jellegének biztosításához.

A ROHU 380 projekt keretében két specialisztikai és tanácsadó központot létesítettek munkahelyet kereső felnőttek és hátrányos helyzetű személyek számára. Kérjük, mutassa be az eddig elérte eredményeket, és azt, hogy ezek mennyiben járulnak hozzá a határmenti régióban élő állampolgárok életminőségének javításához.

Várhelyiné Szűcs Panka: A projekt részeként helyben történő, hosszútávú elhelyezkedést elősegítő képzések lebonyolítását vállaltuk, illetve hajtottuk végre. Gyulaváriban egy oktatási központ és szociális garzonház került kialakításra, ahol 2021-ben már a képzéseink is zajlanak. Az eddig megtartott 11 különféle kurzus résznevői közül 185-en tettek le sikeresen a záróvizsgát. A képzések során a résznevők főképp a térségen fontos szerepet betöltő mezőgazdaság pontosabban a vállalkozói készségek alacsony fejlettsgégi szintjével találkozunk, amely alacsony foglalkoztatási arányt eredményez. A 'CBC-EMPLOYMENT' elnevezésű ROHU421 projekt magába foglalja a határ mindkét oldalán elérhető, az elhelyezkedési lehetőségek és a foglalkoztatási javítását célzó foglalkoztatási és képzési, valamint a vállalkozói és foglalkoztatási infrastruktúra fejlesztésére irányuló kezdeményezések egyaránt. E projekt finanszírozása révén az Interreg V-A România-Magyarország Program hozzájárul a minőségi foglalkoztatáshoz

ismereteik fejlesztésével javíthattak a jelenlegi munkakörükbe történő illeszkedésükön vagy kaptak segítséget a későbbi foglalkoztatásukhoz. Konzorciumvezető aradi partnerünk, az Excelsior Egyesület egy rekreációs tornacsarnok kialakítása után elsősorban az egészséges életmódon (pl. sporton alapuló rehabilitáció, otthoni beteggondozás, stb.) kapcsolódó képzéseket tartott.

A ROHU 421 projekt célja a vállalkozói infrastruktúra fejlesztése. Konkrétan milyen eredményeket céloznak meg a projekt végrehajtását követően?

Marius Moș: A 'CBC-EMPLOYMENT' projekt fő célja, hogy az emberek munkaerőpiaci hozzáférésének javításával hozzájáruljon a foglalkoztatás növeléséhez Nagyváradon, Bihar megyében (Románia) és Hajdú-Bihar megyében (Magyarország). A projekt megvalósítását követően létrejön a Nagyváradi Várpiacon Vállalkozásfejlesztő Központ, amely több funkciót lesz majd hivatott betölteni: a két, képzések megtartására szánt terem mellett nyilvános étkező is lesz, egy-egy gyümölcs- és zöldség, valamint non-food termékek értékesítésére szánt csarnok, kereskedelmi és egyéb terek is lesznek. 4 bűfekosci beszerzése által létrejön a Bihar megyei helyi termelők támogatására szolgáló Mobil Központ is, amelynek célja a Bihar megye különböző részeiről származó hagyományos élelmiszerök népszerűsítése. Magyar részről a hajdúbösziromenyi Inkluzív Vállalkozásfejlesztő Központot a húsfeldolgozó ipar meglévő infrastrukturálának továbbfejlesztésével, pontosabban egy vágóhíd és egy húsbolt modernizálása révén hozták létre. Az intézkedések célja, felhívni a lakosság figyelmét a projektterület sajátos hagyományos értékeire, megőrizni és felhívni a figyelmet a kulturális, gasztronómiai és a kézműves hagyományokra, ösztönözni az endogén termékek és szolgáltatások használatának népszerűsítését.

A ROHU 380 projekt során felnőtteknek szóló tanfolyamok, illetve állásbörzék sorozata valósul meg. E képzésekkel megcélzott témák közül a résztvevők melyek iránt érdeklődtek leginkább, illetve a tevékenységek megvalósítása, események megszervezése várhatóan milyen hatással lesznek a határmenti munkaerőpiacra?

Várhelyiné Szűcs Panka: A Mezőgazdasági vontató és Targoncavezető kurzusaink azonnal beteltek, bizonyítványukkal azonnal munkába is tudtak állni a munkakeresők, főképp férfiak, de például a traktorvezető képzésen hölggyek is szereztek jogosítványt. Az Aránykalászos gazda és Vállalkozási ismeretek képzéssel pedig bártrabban vághatnak bele egy saját vállalkozás alapításába a célcsoportok tagjai. Több felnőttképzési intézménnyel és a munkaügyi központokkal is felvettük a kapcsolatot, így a toborzás képzéseinkre és az eddigi 3 állásbörze egyaránt sikeres volt. Az állásbörzékre a régióból, a kistérségből és Romániából is érkeztek helyi vállalkozások képviselői. Egy online, többnyelvű álláskereső felület kialakításával szeretnénk kibővíteni a határmenti régióban, elsősorban Békés, Csongrád-Csanád, Arad és Temes megyékben működő cégek és a lehetséges munkakeresők számára rendelkezésre álló lehetőségeket.

Hogyan született meg a helyi termékek népszerűsítését elősegítő közös határmenti termékárka kifejlesztésének ötlete? Milyen módszerrel/lépésekben valósul meg a kidolgozás, milyen vállalkozásokat kívánnak bevonni és melyek a várható helyi/regionális hatások?

Várhelyiné Szűcs Panka: Magyarországon már működnek hasonló brand-ek, főképp helyi termékek népszerűsítésére, mi viszont szeretnénk egy határokat is átélő, közös termékjelzést kialakítani és használni, természetesen ezzel együtt közös arculatot is biztosítani a csatlakozó cégeknek, kézműveseknek, kisiparosoknak a vásárokon és virtuális piactereken. Konzorciumi partnerünkkel közösen, a korábbi tevékenységeink során kialakított kapcsolatainkat kiindulva a projektünk fő célja az, hogy tematikus képzésekben és más helyi foglalkoztatási kezdeményezésekben keresztül elősegítse a határon

átívelő vállalkozói készségek és a foglalkoztatás fejlesztését, megfelelő infrastruktúrákat teremtve Nagyváradon, Bihar megyében és Hajdú-Bihar megyében. A partnerek tapasztalatai a vállalkozói szellem és a foglalkoztatás terén szerzett technikai tudás valódi átadását biztosítják, amely bevált gyakorlat formájában fog megvalósulni. A projekt által biztosított intézkedések révén új munkahelyek jönnek létre, több ember vonható be a munkaerőpiacra, ami a munkanélküliség csökkenéséhez vezethet azokon a területeken, amelyekre a projekt fókusza. A határmenti foglalkoztatási rátá javításán túl az intézkedések jelentős mértékben hozzájárulnak a fenntartható fejlődés horizontális elvéhez is, hozzájárulnak az inkluzív fejlődéshez, növelve a hátrányos helyzetű csoportok hozzáférhetőségét és e régiók vonzerejét. A fentiak minden hangsúlyozzák a határmenti együttműködés hatékonyságát a vállalkozói szellemre és a foglalkoztatáspolitikára gyakorolt kedvező hatásának köszönhetően.

Hogyan támogatja ez a projekt a foglalkoztatás hatékony növekedését határmenti viszonylatban?

Marius Moș: A határon átnyúló együttműködést és annak pozitív előnyeit elismeri és előmozdítja a területi kohéziót célzó valamennyi európai, illetve román és magyar országos szintű stratégia, amely lehetővé teszi a közösségek számára, hogy a határt fejlődési lehetőségekkel használják fel. E megközelítésből kiindulva a projektünk fő célja az, hogy tematikus képzésekben és más helyi foglalkoztatási kezdeményezésekben keresztül elősegítse a határon

Programming process related info

EN Steps forward have been made since the selection of the policy objectives (PO) and related specific objectives (SO) for the future Interreg Programme within the 2nd Programming Committee (PC) meeting in June.

CONDUCTING A SURVEY

To accelerate the process of preparing the programming document, a widely-spread survey among the former, present and future beneficiaries in the area has been launched on August, 9th. The questionnaire, addressed to a large number of respondents covering all types of relevant stakeholders, aims to better understand the potential applicants' interest in the future opportunities for cooperation, including the maturity of the project ideas, the envisaged type of actions, their planned outputs and results and their potential capacity to

change the current state of play and to bring cross-border added value. The results will help us shape a new Programme with increased potential impact on both territories and people, whilst also exploring stakeholders' project ideas and opinion on the lessons learnt during the accession and implementation of funds. The questionnaire, open until September 20th, 2021, could be accessed on a dedicated webpage, also on the ROHU Programme's website and Facebook page, and it was promoted via Newsflash as well.

APPROVAL OF THE INTERREG VI-A PROGRAMME DRAFT 1

The Draft Programme 1-integrated version- has been approved. The draft integrates sections already approved by the PC members, either directly or as part of other programming documents (e.g.: Territorial Analysis, Territorial

Impact Assessment, Programme's Strategy and Intervention Logics), and parts provided by the EU Regulations.

SEA PROCEDURE LAUNCHED

The Strategic Environmental Assessment (SEA) procedure was launched on August 26th, simultaneously in both Member States, following a joint kick-off meeting between the ROHU Managing and National Authorities and Romanian and Hungarian SEA experts, part of the programming TA team. The relevant ministries in the 2 partner countries were notified on the Programme content. A Scoping Report, accompanying the notification, was prepared by the SEA experts, in this context. Following the procedure, relevant recommendations resulting from the Environmental Report and public consultations are to be integrated in a future version of the Interreg VI-A Programme between Romania and Hungary, 2021-2027.

3RD PROGRAMMING COMMITTEE MEETING – SEPTEMBER 15TH, 2021

The Strategic projects' concept and methodology, agreed at technical level, were submitted for PC approval in the context of the 3rd online meeting organized in September 15th, preceded by a prep meeting on September 9th. The event was supported by the programming TA team and aimed at facilitating the understanding of the document's content. The purpose of Strategic projects' concept and methodology is to define the procedural steps and the working methodology for the identification, prioritisation and approval of strategic projects to be listed under the future Interreg Programme between Romania and Hungary, 2021-2027. It also provides for the further development of related technical documentations required for strategic projects' contracting, after their selection by the future Monitoring Committee (MC). As no agreement was reached on the content of the document during the PC meeting on September 15th, the PC members decided to meet again, in order to make a decision on the Strategic projects' concept and methodology, revised according to the recommendations made in the context of the 3rd PC meeting.

WHAT'S NEXT?

The Programme Performance framework, as well as the related financial allocations are to be settled and approved by the Programming Committee. Following public consultations and the revision of the Draft 1, the final version of the 2021-2027 Interreg Programme between Romania and Hungary is going to be finalized in January 2022 and further approved by the PC members and Member States, so that, by April 2nd, the Programme is submitted to the COM.

RO Lucrurile au avansat de la momentul selectării obiectivelor de

politica (OP) și a obiectivelor specifice aferente (OS) pentru viitorul Program Interreg, în cadrul celei de-a doua reunii a Comitetului de Programare (CP) care a avut loc în luna iunie.

REALIZAREA UNUI SONDAJ

În vederea accelerării procesului de pregătire a documentului de programare, a fost lansat un sondaj pe scară largă la data de 9 august a.c., în rândurile foștilor, actualilor și viitorilor beneficiari. Chestionarul, care se adresează unui număr mare de respondenți reprezentând toate tipurile de factori interesați relevanți, are scopul de a asigura o mai bună înțelegere a interesului pe care îl manifestă potențialii solicitanți cu privire la viitoare oportunități de cooperare, inclusiv maturitatea ideilor de proiect, tipul de acțiuni avute în vedere, obiectivele și rezultatele concrete planificate și potențialul acestora de a aduce o schimbare în situația actuală și o valoare transfrontalieră adăugată. Rezultatele ne vor ajuta la conturarea unui nou Program cu un impact potențial crescut, atât asupra teritoriilor, cât și al oamenilor, precum și la explorarea ideilor de proiecte și a lecțiilor învățate de factorii interesați pe parcursul accesării și implementării fondurilor. Chestionarul, disponibil pentru completare până la data de 20 septembrie 2021, a putut fi accesat pe o pagină web dedicată, precum și pe pagina web și pagina Facebook a Programului ROHU și a fost, de asemenea, promovat prin intermediul Newsflash.

APROBAREA VERSIUNII PRELIMINARE A PROGRAMULUI INTERREG VI-A

Versiunea integrată 1 a Programului Interreg VI-A a fost aprobată. Documentul integrează secțiunile deja aprobată de către membrii CP, fie în mod direct, fie ca parte a altor documente de programare (ex. analiza teritorială, evaluarea teritorială de impact, strategia programului și

logica intervenției), precum și părțile prevăzute în Regulamentele UE.

LANSAREA PROCEDURII SEA

Procedura evaluării strategice de mediu (SEA) a fost lansată la 26 august în ambele state membre, în paralel, ca urmare a unei întâlniri inițiale comune dintre Autoritatea de management, respectiv națională, a ROHU și expertii români și maghiari în domeniul SEA, parte a echipei de AT în domeniul programării. Ministerele relevante din cele două țări partenere au fost informate cu privire la conținutul Programului. În acest context, expertii SEA au redactat un Raport de definire a domeniului de evaluare, atașat informării. Ca urmare a procedurii, recomandările relevante, care vor rezulta din Raportul de mediu și din consultările publice, urmează să fie integrate în viitoarea versiune a Programului Interreg dintre România și Ungaria, pentru perioada 2021-2027.

CEA DE-A TREIA REUNIUNE A COMITETULUI DE PROGRAMARE – 15 SEPTEMBRIE 2021

Conceptul și metodologia proiectelor strategice, agreate la nivel tehnic, au fost supuse aprobării CP în contextul celei de-a treia reunii, organizate în format online, la data de 15 septembrie, întrevedere care a beneficiat și de o întâlnire pregătită, pe data de 9 septembrie, realizată cu sprijinul echipei de AT în domeniul programării și vizând facilitarea înțelegerei conținutului documentului. Scopul Conceptului și metodologiei proiectelor strategice este acela de a defini etapele procedurale și metoda de lucru pentru identificarea, prioritizarea și aprobația proiectelor strategice care urmează a fi listate în cadrul viitorului Program Interreg dintre România și Ungaria, pentru perioada 2021-2027. De asemenea, documentul prevede pașii pentru dezvoltarea în continuare a documentațiilor tehnice aferente necesare contractării proiectelor strategice, după selectarea acestora de

către viitorul Comitet de Monitorizare (CM). Deoarece în cadrul reuniunii din 15 septembrie nu s-a ajuns la un acord pe conținutul documentului, membrii CP au decis să se întâlnească din nou, pentru a lua o decizie privind Conceptul și Metodologia proiectelor strategice, revizuită conform recomandărilor formulate în contextul celui de-al treilea CP.

CE URMEAZĂ?

Cadrul de performanță al Programului, precum și alocările financiare ale acestuia urmează a fi stabilite și aprobată de către Comitetul de Programare. Ca urmare a consultărilor publice și a revizuirii primei versiuni preliminare, versiunea finală a Programului Interreg dintre România și Ungaria, pentru perioada 2021-2027 urmează să fie finalizată în luna ianuarie a anului 2022, aprobată ulterior de membrii CP și de către statele membre astfel încât, până la data de 2 aprilie, Programul să fie depus la Comisia Europeană.

HU Sok minden történt a jövőbeli Interreg program szakpolitikai célkitűzéseinek (PO-k) és a kapcsolódó egyedi célkitűzéseinek (SO-k) júniusi, a Programozó Bizottság (PB) második ülésén történt kiválasztása óta.

KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS

A programozási dokumentum előkészítési folyamatának felgyorsítása érdekében, augusztus 9-én nagyszabású felmérést végeztek a régió korábbi, jelenlegi és jövőbeli kedvezményezetteinek bevonásával. A kérdőív, amely az érintettek körének egészét megszólítja válaszadóként, azt hivatott elérni, hogy jobban megértsük a potenciális pályázók érdeklődését a jövőbeni együttműködési lehetőségek iránt, beleértve a projektötletek értehetőségét, a tervezett tevékenységek típusát, a tervezett célkitűzésekkel és konkrét eredményeket, valamint ezek lehetséges hatását a jelenlegi helyzetre, változást és határmenti

hozzáadott értéket teremtve. Az eredmények segítenek majd egy olyan új Program kialakításában, amely potenciálisan fokozott hatást gyakorolhat mind a régiókra, mind az emberekre, miközben a válaszokon keresztül megismertetjük az érintett felek projektötleteit és a pénzalapok lehívása és elköltése során levont tanulságait. A 2021. szeptember 20-ig kitölthető kérdőív egy erre a célra létrehozott honlapon, valamint a ROHU Program weboldalán és a Facebook oldalán is elérhető volt, és a Newsflash-en keresztül is népszerűsítették.

AZ INTERREG VI-A PROGRAM 1. ELŐZETES VERZIÓJÁNAK JÓVÁHAGYÁSA

Az Interreg VI-A Program 1. előzetes verziója nemrég jóváhagyásra került. Az előzetes verzió olyan szemenseket összesít, amelyeket a PB tagai közvetlenül vagy más programozási dokumentumok részeként már jóváhagyottak (például területi elemzés, területi hatásvizsgálat, programstratégia és beavatkozási logika), kiegészítve az uniós rendletekben előírt részekkel.

A SEA ELJÁRÁS ELINDÍTÁSA

A stratégiai környezeti értékelési (SEA) eljárását augusztus 26-án indították el párhuzamosan minden tagállamban, az Irányító Hatóság és a Nemzeti Hatóság, illetve a TA programozó csapat részét képező román és magyar SEA szakértők előzetes találkozóját követően. A két partnerország illetékes miniszteriumait tájékoztatták a Program tartalmáról. Ebben az összefüggésben a SEA tagok összeállítottak egy értékelési területet meghatározó jelentést.

Az eljárás eredményeként a környezetvédelmi jelentésből és a nyilvános konzultációkból származó releváns javaslatokat be kell majd építeni a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó, România és Magyarország közötti Interreg VI-A Program jövőbeli változatába.

A PROGRAMOZÓ BIZOTTSÁG HARMADIK ÜLÉSE – 2021. SZEPTEMBER 15.

A stratégiai projektek technikai szinten jóváhagyott tervezete és módszertana benyújtásra került a PB-hez jóváhagyásra, a szeptember 15-én megszervezett harmadik online találkozó keretében, amelyet egy előkészítő egyeztetés előzőtt meg szeptember 9-én. A rendezvényt a TA csapat támogatta, és a dokumentum tartalmának könnyebb megértését volt hivatott elérni. A stratégiai projektek tervezetének és módszertanának célja, hogy meghatározza a stratégiai projektek azonosításához, rangsorolásához és jóváhagyásához szükséges eljárási szakaszokat és a munkamódszert, amelyek a România és Magyarország közti jövőbeli, 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó Interreg Programban kerülnek majd támogatásra. Továbbá, a dokumentum meghatározza a stratégiai projektek megkötéséhez szükséges kapcsolódó műszaki dokumentáció továbbfejlesztésének lépéseit is, miután azokat a jövőbeli Monitoring Bizottság (MB) kiválasztotta. Tekintettel arra, hogy a dokumentum tartalmáról nem született egyetértés a szeptember 15-i PB találkozón, a bizottság tagai egy újabb megbeszélés összehívásában átlapotadtak meg, hogy immár a 3. PB ülés során tett megjegyzések és ajánlások alapján átdolgozott Stratégiai projektek tervezetéről és módszertanáról születhessen döntés.

HOGYAN TOVÁBB?

A Program teljesítmény-keretrendszerét, valamint a kapcsolódó pénzügyi elosztásokat a Programozó Bizottságnak kell megállapítania és jóváhagynia. A nyilvános konzultációkat és az első előzetes változat felülvizsgálatát követően a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó, România és Magyarország közötti Interreg Program utolsó változatát 2022 januárjában véglegesítik, majd a PB és a tagállamok jóváhagyása után a Program április 2-ig benyújtásra kerül az Európai Bizottsághoz.

www.interreg-rohu.eu

 Interreg V-A Romania-Hungary

Joint Secretariat of the Interreg V-A
Romania-Hungary Programme

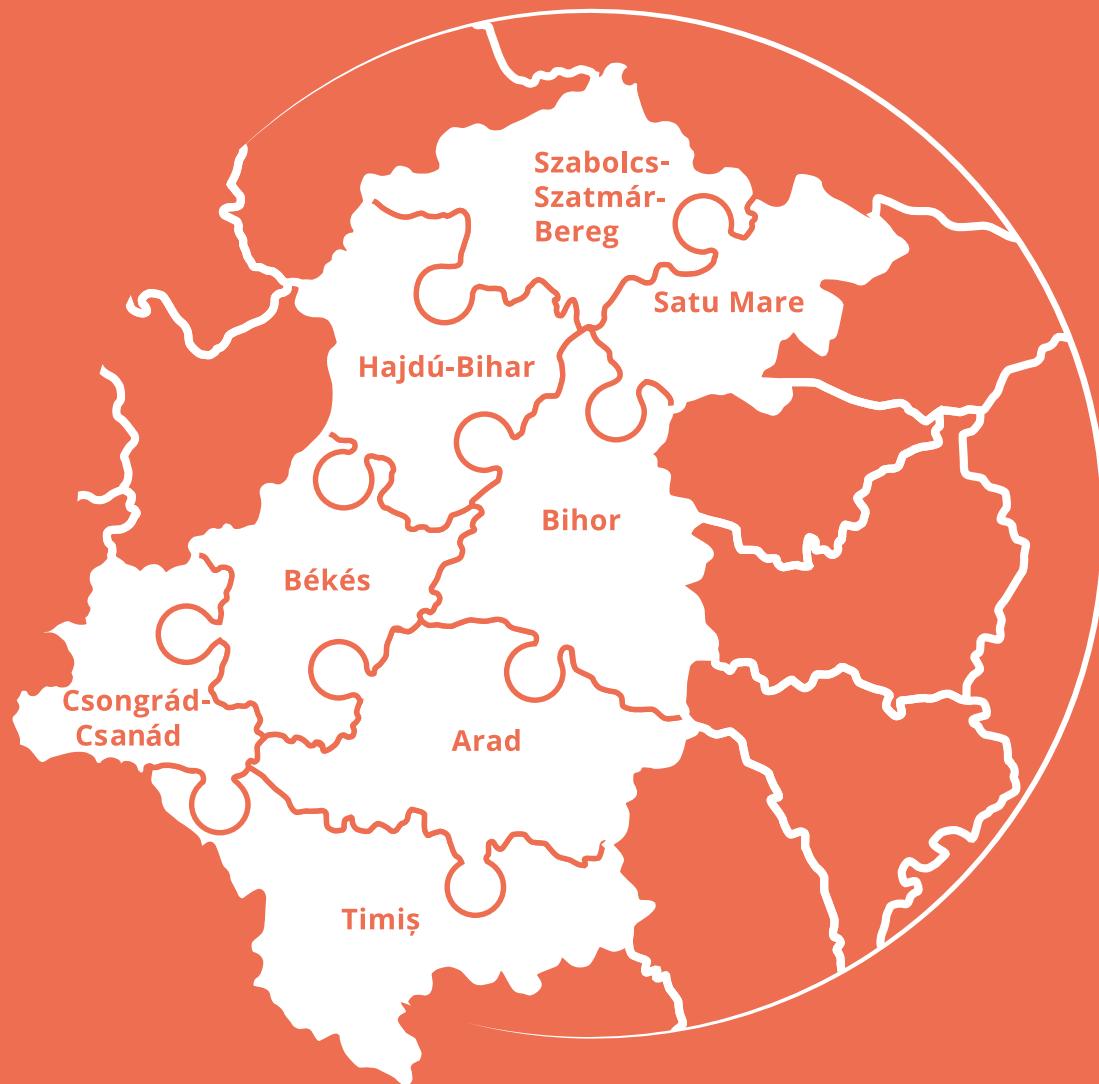
Oradea Regional Office for Cross-Border Cooperation BRECO

RO-410163, Oradea, 5 Cheorghe Doja street

Tel.: +40 259 473174

Fax: +40 259 473175

E-mail: joint.secretariat@brecoradea.ro

Publication issued under project ROHU442 TA-JS,
Technical assistance – Joint Secretariat for Interreg V-A
Romania-Hungary Programme

